

2023 గాజా యుద్ధము -- చారిత్రక నేపథ్యము

రచన - సేకరణ వారణాసి శ్రీ రామ కృష్ణ

2023 గాజా యుద్ధము -- చారిత్రక నేపథ్యము

అక్టోబర్ -07 -2023 పాలస్తీనా లో వున్న హమాస్ అనే మిలిటెంట్ గ్రూపు కి సంబంధించిన కొన్ని వందల మంది మిలిటెంట్లు తుపాకులు చేతబూని - గాజా అనే ప్రాంతము నుండి - ఇస్రాయెల్ భూభాగం సరిహద్దులమీదకు విరుచుకు పడి దరిదాపు 1,200

మందిని చంపి , 200 మంది ఇస్రాయిల్ వారిని బందీలుగా పట్టుకున్నారు .

<>అసలు గాజా అనునది ఏమిటి? <>

వరల్డ్ వార్ ఒకటి (1914-18), నాటికి గాజా ప్రాంతము - పాలస్తీనా అనే దేశములో ని ఒక భూ భాగంగా -- బ్రిటిష్ వారి ఏలుబడిలో వున్నది .

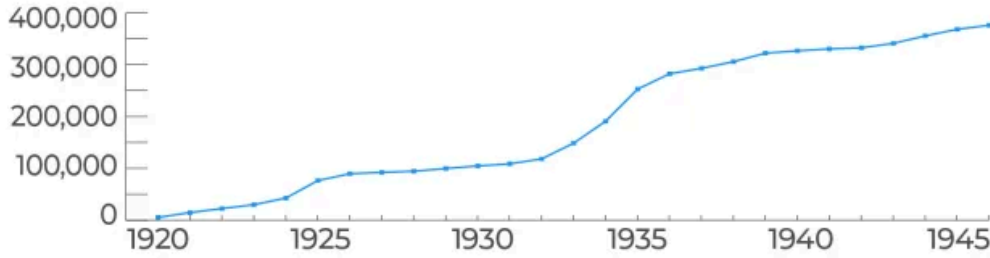
<>పాలస్తీనా అనేది ఏమిటి ? <> - బ్రిటిష్ వలస రాజ్యాలలో ఈ పాలస్తీనా అనేది ఒక ప్రాంతము. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధములో బ్రిటన్ మరియు ఫ్రాన్స్ మధ్య జరిగిన ఒక ఒప్పందం మూలకంగా ఈ పాలస్తీనా భూభాగము -{ దేశము కాదు} బ్రిటిష్ వారి ఆధీనంలోకి వచ్చి 1920 నుండి 1948 వరకూ వారి పాలనలోనే వుంది .ఈ పాలస్తీనా ప్రాంతము లో 86% అరబ్ లు . 13% జ్యూయిష్ లు ఇంకా 1% ఇతరులు ఉండేవారు . మొత్తము పాలస్తీనాలో వున్న 86% అరబ్ ప్రజలలోని 21 % మంది -- ఆ లాగే మొత్తము పాలస్తీనాలో వున్న 13% యూదులలో 74 % మందియూదులు మరియు ఇతరులూ కలసి ఒక ప్రాంతములో ఉండేవారు . అనగా పాలస్తీనా మొత్తము ప్రాంతములోఅరబ్బులు ఎక్కువగానే వున్నా , ఒకచోట మాత్రం అరబ్ లుతక్కువగానూ యూదులు ఎక్కువగా నూ ఉండేవారు అన్నమాట . యూదులు అందరూ ఒక్క చోటనే ఎందుకు జమ పడ్డారు అంటే ? నాజీల మారణ కాండను తప్పించుకోవటానికి అని వచ్చిన యూదులందరూ పాలస్తీనాలో ని ఈ ప్రాంతానికి వచ్చి ఆశ్రయం పొందారు

.ఈ యూదులు అందరూ జమ పడ్డ చోటు -- ఆ రోజుల్లో **UPTO**
191అంటే **1917** వరకూ “ ఒత్తమిన్" అను చక్రవర్తి రాజ్యము
లోని ఒక భూ భాగము ." ఒత్తమ్మిన్" చక్రవర్తికి చెందిన ఈ
{ఎక్కువగా యూదులు జమ పడ్డ } భూ భాగము వరల్డ్ వార్ ఒకటి
(1914–18), నాటికి పాలస్తీనా అన్న పేరుతో - బ్రిటిష్ వారి
ఏలుబడిలో కి వచ్చింది

1920-1946

Jewish immigration to Palestine

An estimated **376,415 Jewish immigrants**, mostly from Europe, arrived in Palestine between 1920 and 1946 according to British records.

Source: A survey of Palestine (1946)

@AJLabs ALJAZEERA

మొత్తము పాలస్తీనా ప్రాంతము మీద బ్రిటిష్ వారి యేలుబడి -
1947 నవంబర్ లో పూర్తి కావలెనని ఒక ఒప్పందం వుంది . ఆ
సమయానికి ముందే ---- .జ్యూయిష్ లు మెజారిటీ గా ను , అరబ్ లు
మైనారిటీలుగా ను -వున్న ప్రాంతములోని యూదులు తమకోసం
అని ఒక దేశాన్ని ఏర్పాటు చేసుకుంటే దానికి తాను మద్దతు
ఇస్తానని - బ్రిటన్ ప్రకటించింది. అనగా నాజీల వేధింపులకు గురి ఐన
యూదులకు ఒక ఉపసమనం లాంటిది కలిగించాలని బ్రిటన్

అనుకున్నది . ఇలాచేస్తే అక్కడి మైనారిటీలుగా వున్నవారు అరబ్ వారు యూదుల పాలన కిందకు వస్తారు. ఎక్కడినుండో పారిపోయి వచ్చి తమ రాజ్యములో ప్రవేశించిన యూదుల అధికారాన్ని అరబ్బులు అంగీకరిస్తారా ? లేదా ? అన్న ప్రశ్నకు జవాబు లేదు

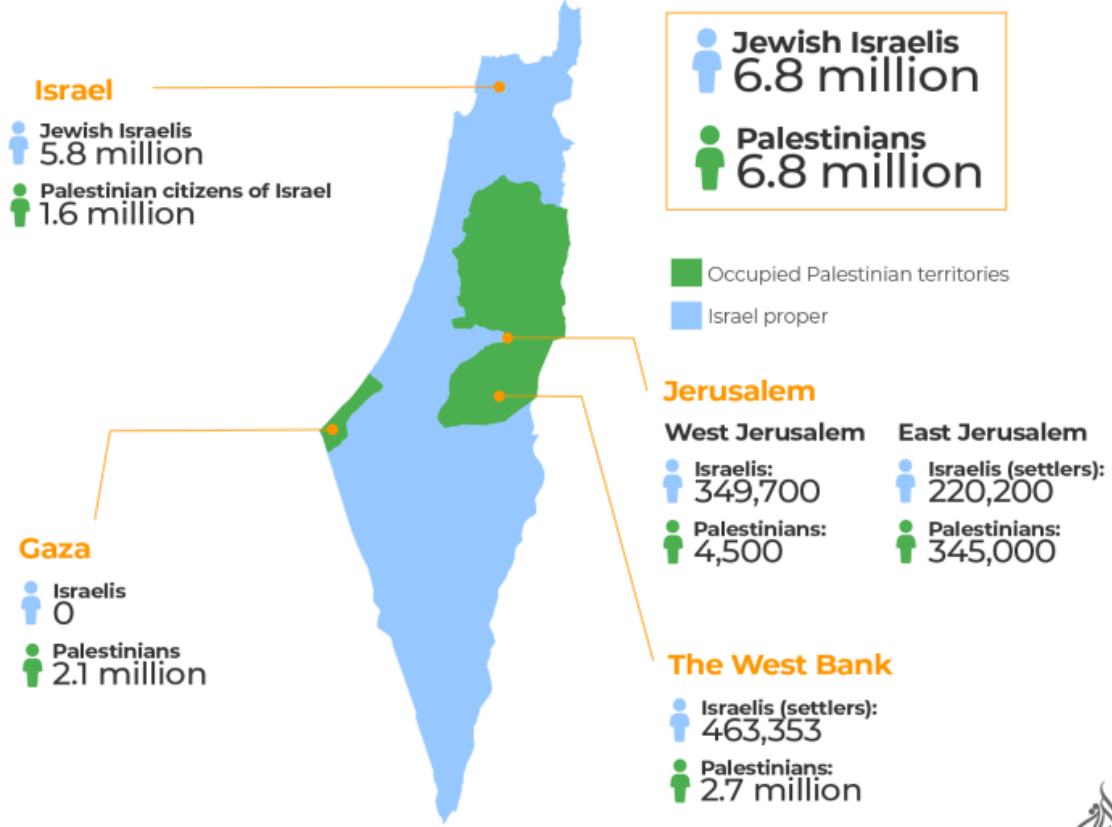
ఇందులో యునైటెడ్ నేషన్స్ సంస్థ జోక్యం చేసుకొని - పాలస్తీనాలో బ్రిటిష్ వారి పాలన ముగిసే లోపునే - " యూదులు మెజారిటీగా వున్న ప్రాంతములో యూదులకోసము అని ఒక ప్రదేశాన్ని కేటాయించటమే కాకుండా - ఆ ప్రాంతములో మైనారిటీలుగా వున్న అరబ్ తెగ ప్రజలకు కూడా కొంత ప్రత్యేక స్థలాన్ని కేటాయించాలని - తీర్మానం చేసింది .

దీని ప్రకారము పాలస్తీనా అనేది మూడు ముక్కలు అయ్యింది

Israel-Palestine escalation

Mapping Israeli occupation

According to Human Rights Watch, Israel - which calls itself a Jewish state - is committing “**crimes against humanity of apartheid and persecution**” against Palestinians.

Source: Palestinian Central Bureau of Statistics (2019), Israeli Central Bureau of Statistics (2020). Israel Ministry of Interior (2020). Jerusalem Institute for Policy Research (2020).

@AJLabs ALJAZEERA

మొదటి ముక్క - Jewish స్టేట్= , యూదుల లకోసము అని - రొండొది - Arab State =అరబీల కోసము , మూడవది = City of Jerusalem. ఈ మూడో ముక్క అనేది ఇద్దరికీ కలిపి ఉంటుంది . జెరూసలేం ప్రాంతము వుమ్మడి ప్రాంతము కాబట్టి దాని పాలన యునైటెడ్ నేషన్స్ యొక్క అధీనంలో ఉంటుంది . ఇలా వున్న తన అధీనం లో వున్నా ఈ జెరూసలేం ప్రాంతాన్ని - యునైటెడ్ నేషన్స్ ఆర్గనైజషన్ November 2012 న పాలస్తీనా దేశంగా గుర్తించి -

దానికి యునైటెడ్ నేషన్స్ లో 139 వ దేశంగా సభ్యత్వం ఇచ్చి
గుర్తించింది . ఆరకంగా మొత్తము పాలస్తీనా విడిపోయినాక - చిన్న
పాలస్తీనా దేశము తిరిగి పుట్టింది . చచ్చింది అనుకున్న పాలస్తీనా
దేశము తిరిగి బ్రతికింది .పాలస్తీనాలో రాజకీయ పరమైన పరి పాలన
కూడా మొదలైంది .

May 14, 1948, David Ben-Gurion, అనే జ్యూయిష్
నాయకుడు అమెరికన్ ప్రెసిడెంట్ ట్రూమెన్ ని కలిసి " బ్రిటన్
యూదుల కోసమని కేటాయించి ఇచ్చిన ప్రాంతములో నేను
"ఇజ్రాయిల్" అనే పేరిట యూదులకోసము ఒక దేశం ఏర్పాటు
చేశానని
ప్రకటించాడు .

గాజా ప్రాంతము అరబ్బులకు కేటాయంపబడింది .అనగా గాజా మినహాగా ఇస్రాయిల్ పుట్టింది. కానీ గాజాలో ప్రభుత్వము ఏర్పాటు చేస్తున్నాము అని ఎవరూ ముందుకు రాకపోవటంతో అది ఒక దేశము కాలేక పోయింది . కానీ ఈ వేర్పాటుకు ముందు ఇటు జ్యూయిష్ వారు అటు అరబ్ వారు కూడా పాలిస్తినా అనే దేశములో కలిసి మెలిసి వున్న ప్రజలేకదా ? అందువల్ల ఇస్రాయిల్ ప్రజల

మధ్య అరబ్ వారు -అరబ్ ప్రజల మధ్య ఇస్రాయిల్ ప్రజలూ ఉంటూనే ఉండేవారు .

మే 14 1948 న ఇస్రాయిల్ దేశము పుట్టగా - అప్పటి అమెరికన్ ప్రెసిడెంట్ . **Harry S. Truman** అదేరోజున ఆ దేశానికి గుర్తింపు ఇచ్చేసాడు . **uno** . ఇస్రాయిల్ దేశాన్ని **November 2023**, తమలోని 165 వ సభ్య దేశం క్రింద గుర్తించింది . మే 15 1948 న మొత్తము పాలస్తీనాపై తనకు వున్న పరిపాలనా హక్కులను బ్రిటిష్ దేశము వదిలివేసింది , వారి పాలన ముగిసింది అన్న మరు క్షణమే అంటే - అదే మే 15 1948 న-- ఈజిప్టు దేశానికి చెందిన సైనిక బలగాలు గాజా పై దాడి చేసి - ఆప్రాంతంలో కొంత ఆక్రమణ చేసి - దాన్ని - తన సైనిక స్థావరంగా ప్రకటించుకుంది .

<> గాజా పై ఈజిప్టు ఎందుకు దాడి చేసింది ?<> గాజా కి సౌత్ వెస్ట్ బోర్డరుగా ఈజిప్టు వున్నది . "మొత్తము ప్రపంచములో వున్న

ముస్లిం ప్రాంతాలను అన్నింటిని ఒకటిగా ఏకము చేసి ఒక ముస్లిం మహా సామ్రాజ్యాన్ని స్థాపించటం " అనే ఆలోచనతో ప్రేరేపితము అయిన ఈజిప్టు దేశము గాజా పైకి దండెత్తి వచ్చింది .ఎందుకంటే గాజాలో ఎక్కువమంది అరబ్బులు వున్నారు కాబట్టి . దీనిని మొదటి అరబ్ - ఇస్రాయెలి యుద్ధముగా పిలుస్తారు . అనగా అరబీలకు - యూదులకు మధ్య యుద్ధాలు అని కూడా అనుకోవచ్చు - ఈ యుద్ధములో గాజా లోని కొద్ది ప్రాంతము ఈజిప్టు చేతిలోకి పోగా, మిగిలిన గాజా ప్రాంతాన్ని గాజా స్ట్రీప్ అన్నారు .

1967 లో ఇస్రాయెల్ దేశము - , గాజా లో వున్న ఈజిప్టు వారి మిలిటరీ బలగాలను, గాజా నుండి వెళ్లకొట్టి - అనగా ఈజిప్ట్ ను యుద్ధములో ఓడించి మొత్తము గాజా ప్రాంతంను తన మిలిటరీ ఏలుబడిలోకి తెచ్చుకుంది .

పాత పాలస్తీనాను మూడు ముక్కలుగా విడదీస్తూ జెరూసలేం అనే ప్రాంతాన్ని - యునైటెడ్ నేషన్స్ ఆర్గనైజేషన్ తన కింద వుంచుకున్నది కదా ? అందువల్ల - **UNO -- November 2012** న జెరూసలేం ప్రాంతాన్ని తిరిగి పాలస్తీనా దేశంగా గుర్తించి - దానిని **UNO** లో **139** వ సభ్య దేశంగా ప్రకటించింది . ఆరకంగా చచ్చింది అనుకున్న పాలస్తీనా దేశము తిరిగి బ్రతికింది . ఈ నూతన పాలస్తీనా -- ఇజ్రాయెల్ అధీనము లో వున్న గాజాను కూడా తనకు ఇప్పుడిని కోరవచ్చు కదా ? అందువల్ల **UNO** ఇస్రాయెలును తమ - తన **165** వ సభ్య దేశంగా గుర్తించింది . రొండు దేశాలు కూడా **UNO** లో సభ్య దేశాలుగా ఉంటే అవి పరస్పరము యుద్ధాలు

చేసుకోవు - చేసుకో రాదు అన్న ఉద్దేశ్యముతో **UNO** ఆ పని చేసింది

కానీ కొత్తగా పుట్టిన పాలస్తీనాకు , ఇస్రాయీల్ దేశానికి మనసులు కలవలేదు . ఇస్రాయీలు దేశము తన పొరుగు దేశము ఐన పాలస్తీనాతో సత్సంబంధాల ను ఆశించి - పాలస్తీనాతో ఒక శాంతి ఒప్పందం లాంటిది చేసుకునే ధోరణిలో **15 August 2005** నుండి గాజాలోని తన సైనిక బలగాలను ఉపసంహరించుకుంటాను అని ప్రకటించింది . దీనికి అనుగుణంగా **2003** లో ఇస్రాయీలు పార్లమెంట్ లో ఒక చట్టము కూడా ఆమోదింపబడింది .

ఈ చట్టము కింద -- ఇస్రాయీల్ **2005** లో - గాజా నుండి తన ప్రభుత్వ / మిలట్రీ ఆఫీసులను పౌర కార్యాలయాలను / స్కూల్ / యూనివర్సిటీ వంటివాటిని వెనక్కి ఉపసంహరించు కొన్నది.

గాజా నుండి ఇస్రాయీల్ వెనక్కి వెళ్ళిపోవటం **2003** లోనే నిర్ణయం అయిపోవటం వల్ల- తనతో ఒక శాంతి ఒప్పందంలో భాగంగా ఇస్రాయీలు దేశము దానిని వదులుకుంటూ ఉన్నందున - పా

లస్తీనా దేశము - తమ దేశ అధ్యక్షుని ఎన్నిక కోసం జరిపే
ఎన్నికలను - జనవరి 2005 లో ఇటు పాలస్తీనా తో పాటు అటు
గాజా స్ట్రీప్ లో కూడా జరపాలని నిర్ణయించింది

. పాలస్తీనాలో గానీ / గాజాలో గాని ఇలాంటి ఎన్నికలు జరగటం 16
ఏళ్లలో అది మొదటి సారి . ఈ ఎన్నికలలో పాలస్తీనియన్
లిబేరేజేషన్ ఆర్గనైజేషన్ అనే సంస్థకు చెందిన వారు ప్రెసిడెంట్ గా
ఎన్నిక అయ్యారు . పాలస్తీనియన్ లిబై జేషన్ అంటే అర్థము ఏమిటి
? గతములో వున్నా పాత పాలస్తీనాను తిరిగి సాధిస్తాము అనేకదా
? పూర్వపు పాత పాలస్తీనా కావలి అని కోరుకున్న పాలస్తీనియులు
ఈ గ్రూప్ని గెలిపించి వారికి అధ్యక్ష పదవి కట్టబెట్టారు .

<> ఈ పాలస్తీనియన్ లిబేరేజేషన్ ఆర్గనైజేషన్ అనే సంస్థ ఏమిటి
?<> అంతకు మునుపు - "పాలస్తీనా అంతా తిరిగి ఏకము కావాలి
" అంటూ ఇజ్రాయిల్ మీద అనేక మార్లు గొరిల్లా దాడులు చేసిన
సమస్త ఏ ఈ పాలస్తీనియన్ లిబేరేజేషన్ ఆర్గనైజేషన్ అనే సంస్థ
ఏమిటి . దీన్ని పట్టి చూస్తే ఇజ్రాయిలకు - పక్కలో బల్లెముల వంటి
గాజా స్ట్రీప్ మరియు పాలస్తీనా లభించాయి .

<> గాజా నుండి వె నక్కు మళ్ళుతూ వున్నా ఇస్రాయిల్- అక్కడి
వున్నా ప్రజలు { ముఖ్యంగా ఇజ్రాయిల్ - యూదులు- తమ
నివాస భవనాలను స్వచ్ఛందంగా ఖాళీ చేసి పోవాలని చెప్పి దానికి
తగ్గ నష్ట పరిహారాలు ప్రకటించింది . ఈ నష్ట పరిహారాన్ని తీసుకొని -
గాజా నుండి వెళ్లి పోవటానికి నిరాకరించి న కొందరు గాజా స్ట్రీప్ లోనే
ఆగిపోయారు . ఇలా ఆగిపోయిన ఇస్రాయిలీయుదులలో ని

కొందరిని "హామాస్ " వాఙ్ము బందీలుగా పట్టుకు పోయారు. వీరిని అడ్డుగా బెట్టుకొని ఇస్రాయిల్ ప్రభుత్వాన్ని అచేతనం చేయటం హామాస్ వారి వ్యూహము

September 12, 2005 నాటికి తాను గాజానుండి పూర్తిగా వైతొలిగానని ఇస్రాయిల్ ప్రకటించుకుంది .తమ ప్రభుత్వానికి చెందిన కట్టడాలన్నింటినీ ఇజ్రాయిల్ స్వచ్ఛందంగా కూల్చి వేసుకుంది .అంటే ఇప్పుడు గాజా స్ట్రీప్ లో ఇస్రాయిల్ కట్టడాలు కానీ పౌరులు కానీ లేరు అధికారి క అర్థము .

2023 అక్టోబర్ నాటికి స్త్రీ - కొత్తగా ఏర్పడిన పాలస్తీనా లో - ఇస్రాయిల్ అనేది వుండకూడదు అని భావించే **PLO** అనే సంస్థ కు చెందిన వారు దేశానికి అధ్యక్షుడిగా వున్నాడు . గాజాలో వారి కి ఎన్నికల ద్వారా వచ్చిన ప్రభుత్వమూ వున్నది అది కూడా **PLO** అనే సంస్థ కు చెందినది .

<> హామాస్ సంస్థ ఏమిటి ? <> పూర్తిగా ఆయుధ పోరాటం ద్వారా ఇస్రాయి దేశము అన్నది లేకుండా చేయటము - గతములో మూడు ముక్కలుగా విడదీయబడిన పాత పాలస్తీనాను తిరిగి సాధించటం ఈ హామాస్ యొక్క లక్ష్యము .

గాజాలోని అరబ్ వారికి ఏ భయం లేకుండా చూచి - గాజాను ఒక ఇస్లానిక్ స్టేట్ గా మార్చటం --వీలైతే ఇస్రాయిల్ ని కూడా తిరిగి పాలస్తీనా భూభాగంగా చేసి - మొత్తము పాలస్తీనాను ఒక ఇస్లానిక్ స్టేట్ గా మార్చటం.వీరి లక్ష్యం. **2007** నుండి ఈ హామాస్ సమస్థయే గాజాలో పాతుక పోయి అనధికారిక పాలన సాగిస్తూ గాజాపై పాలస్తీనాకు వున్నా అధికారం నామ మాత్రం చేసింది .

గాజా స్ట్రీప్ లో వున్నా అరబ్బీలనుఇబ్బందుల పాలు చేసినందుకు ప్రతీకారంగానూ - ఇస్లానిక్ భూ భాగాన్ని ఇస్లానిక్ వారికి కాకుండా చేసి-యూదులు పొంది నందుకు ప్రతీకారం గాను -మేముఇజ్రాయిల్ ను అంతము చేస్తాము " - అన్న పిలుపుతో హమాస్ ఇస్రాాయిల్ మీద దాడికి దిగింది . మొత్తము పాలస్తీనాను తిరిగి సాధించటం కంటే ఇస్రాాయిల్ అనే దేశమే లేకుండా చేయటమే హమాస్ లక్ష్యం .

అందువల్లనే నేడు హమాస్ మరియు ఇస్రాాయిల్ మధ్య భీకర యుద్ధము నడుస్తున్నది . తమ తమ మనుగడ ఏ వీరికి ముందున్న పెద్ద సవాలు హమాస్ వారికి ఆయుధాలు ఎక్కడివి అంటే - అఫ్ఘనిస్తాన్ లోని తాలిబాన్లకు-- అమెరికా అందించిన ఆయుధాలే- అటుతిరిగి ఇటుతిరిగి వీరి చేతికొచ్చాయి .

రచన - సేకరణ వారణాసి శ్రీ రామ కృష్ణ